

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2019-2022

(skrajne daty)

Rok akademicki 2020/2021

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Chirurgia
Kod przedmiotu*	Poł/I/D-CH
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych, Instytut Nauk o Zdrowiu
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk Medycznych
Kierunek studiów	Położnictwo
Poziom studiów	Studia I stopnia
Profil	Praktyczny
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II rok, III, IV semestr
Rodzaj przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr hab. n med. Bogumił Lewandowski, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr n. med. Józef Ratajczyk, mgr Małgorzata Migut, mgr Lucyna Stec, PZ – osoby pracujące w oddziale chirurgii

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
III	30	-	-	-	-	40	-	20 Sam.	4
IV	-	-	-	-	-	-	40	-	2

1.2. Sposób realizacji zajęć

■ zajęcia w formie tradycyjnej

■ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**Wykład:** egzamin pisemny,**Samokształcenie:** zaliczenie z oceną**ZAJĘCIA PRAKTYCZNE (ZP):** zaliczenie z oceną,**PRAKTYKA ZAWODOWA (PZ):** zaliczenie z oceną.**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Student posiada wiedzę w zakresie: - anatomii i patofizjologii człowieka

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej: <ul style="list-style-type: none"> – wybranych problemów chirurgii ogólnej, – sposobów postępowania w wybranych chorobach leczonych chirurgicznie
C2	Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do: <ul style="list-style-type: none"> – sprawowania opieki nad pacjentami leczonymi chirurgicznie – przestrzegania zasad aseptyki i antyseptyki w oddziale chirurgicznym – przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym, – korzystania z wiedzy z chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego w praktyce zawodowej.
C3	Kształtowanie postawy studenta do: <ul style="list-style-type: none"> – pogłębiania wiedzy z zakresu chirurgii

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne i profilaktykę zakażeń chirurgicznych;	D.W51.
EK_02	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz specyfikę pracy na bloku operacyjnym, a także zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	D.W52.
EK_03	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową oraz pacjentem objętym terapią żywieniową;	D.W53.
EK_04	zasady postępowania z kobietą ciężarną z urazem, zakażeniem tkanek miękkich i chorobami chirurgicznymi;	D.W54.
EK_05	planować opiekę nad pacjentem w przebiegu chorób chirurgicznych, rozpoznawać wczesne i późne powikłania po zabiegach operacyjnych i zapobiegać im oraz pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową;	D.U43.
EK_06	prowadzić intensywną opiekę pooperacyjną;	D.U44.
EK_14	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	D.K1.
EK_15	przestrzegania praw pacjenta	D.K2.
EK_16	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	D.K3.
EK_17	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	D.K4.
EK_18	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	D.K5.
EK_19	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	D.K6.
EK_20	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	D.K7.
EK_21	świadomej odpowiedzialności za podejmowanie indywidualnych i zespołowych decyzji i działań świadczonych na rzecz pacjenta.	D.K8.

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Treści merytoryczne		
Lp.	Treści merytoryczne (II rok: III semestr)	Liczba godzin
1.	Ostre choroby chirurgiczne	5
2.	Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym.	3
3.	Pielęgnowanie chorego po zabiegu operacyjnym	3
4.	Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym	3
5.	Powikłania zakrzepowo-zatorowe	3
6.	Profilaktyka zakażeń chirurgicznych	3
7.	Pielęgnowanie chorych po urazie klatki piersiowej i narządów jamy brzusznej.	5
8.	Leczenie operacyjne kobiet ciężarnych.	5
Razem		30

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne		
Tematy zajęć praktycznych (ZP- II rok: III semestr)		
Oddział chirurgii		
Lp.	Treści merytoryczne	Liczba godzin
1.	Specyfika pracy pielęgniarki w oddziale chirurgicznym.	2
2.	Rola pielęgniarki w badaniach diagnostycznych wykonywanych u pacjenta leczonego chirurgicznie.	4
3.	Zadania pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do zabiegu w trybie planowym	2
4.	Zadania pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do zabiegu w trybie nagłym. Profilaktyka powikłań pooperacyjnych.	2
5.	Udział pielęgniarki w wybranych zabiegach chirurgicznych: drenaż opłucnej, dializa otrzewnowa.	2
6.	Pielęgnowanie pacjenta z odmrożeniem	2
7.	Pielęgnowanie pacjenta z oparzeniem	3
8.	Chirurgiczne opracowanie rany	4
9.	Opieka pielęgniarska nad pacjentem przed i po operacji gruczołu tarczowego.	2
10.	Pielęgnowanie pacjenta po urazie układu kostno-stawowego	4
11.	Pielęgnowanie pacjenta po zabiegu operacyjnym w obrębie układu pokarmowego.	4
12.	Pielęgnowanie pacjenta po zabiegu operacyjnym w obrębie naczyń obwodowych.	2
13.	Zindywidualizowane pielęgnowanie pacjentów leczonych chirurgicznie	2
14.	Procedury i standardy w pielęgniarstwie chirurgicznym	3
15.	Udział pielęgniarki w przygotowywaniu pacjenta do wypisu do domu.	2
Razem		40
Tematy praktyk zawodowych (II rok: IV semestr)		
Oddział Chirurgii		
Lp.	Treści merytoryczne	Liczba godzin
1.	Całościowe i zindywidualizowane pielęgnowanie pacjenta po operacji żołądka	4
2.	Całościowe i zindywidualizowane pielęgnowanie chorego z ostrym zapaleniem trzustki.	4
3.	Całościowe i zindywidualizowane pielęgnowanie chorego z	4

	krwotokiem z przewodu pokarmowego	
4.	Całościowe i zindywidualizowane pielęgnowanie pacjenta po operacji przepukliny	4
5.	Całościowe i zindywidualizowane pielęgnowanie pacjenta po operacji tarczycy	4
6.	Zindywidualizowane pielęgnowanie pacjentki po operacji gruczołu sutkowego	4
7.	Pielęgnowanie pacjenta ze schorzeniami naczyń żylnych	4
8.	Pielęgnowanie pacjenta ze schorzeniami naczyń tętniczych	4
9.	Całościowe i zindywidualizowane pielęgnowanie pacjenta po amputacji kończyny dolnej.	4
10.	Pielęgnowanie pacjenta po operacji gruczolaka stercza	
Razem		40

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, metody aktywizujące, metody kształcenia na odległość (oprogramowanie Office 365)

Samokształcenie: praca indywidualna studenta, metody kształcenia na odległość (oprogramowanie Office 365).

Zajęcia praktyczne: praca zespołowa, pokaz, instruktaż, studium przypadku

Praktyki zawodowe: praca zespołowa, pokaz, instruktaż, studium przypadku

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
D.W51.	Wykład: test: jednokrotnego wyboru, wielokrotnej odpowiedzi, uzupełniania odpowiedzi. Zajęcia praktyczne, Praktyki zawodowe: uczestnictwo i aktywność na zajęciach, realizacja opieki nad pacjentem oraz współpraca z zespołem terapeutycznym oddziału, terminowość wykonywania zadań oraz dostosowanie się do wymagań (procedur) dotyczących sposobu ich wykonania.	W, ZP, PZ
D.W52.		W, ZP, PZ
D.W53.		W, ZP, PZ
D.W54.		W, S, ZP, PZ
D.U43.	Wykład: test: jednokrotnego wyboru, wielokrotnej odpowiedzi, uzupełniania odpowiedzi. Zajęcia praktyczne, Praktyki zawodowe: uczestnictwo i aktywność na zajęciach, realizacja opieki nad pacjentem oraz współpraca z zespołem terapeutycznym oddziału, terminowość wykonywania zadań oraz dostosowanie się do wymagań (procedur) dotyczących sposobu ich wykonania	ZP, PZ
D.U44.		ZP, PZ
D.K1.	Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe: uczestnictwo i aktywność na zajęciach, realizacja opieki nad pacjentem oraz współpraca z zespołem terapeutycznym oddziału, terminowość wykonywania zadań oraz dostosowanie się do wymagań (procedur) dotyczących sposobu ich wykonania.	ZP, PZ
D.K2.		ZP, PZ
D.K3.		ZP, PZ
D.K4.		ZP, PZ
D.K5.		ZP, PZ
D.K6.		ZP, PZ
D.K7.		ZP, PZ
D.K8.		ZP, PZ

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Wykład: Pozytywna ocena z egzaminu końcowego   - test jednokrotnego wyboru, test wielokrotnej odpowiedzi, test uzupełniania odpowiedzi   - tj. uzyskanie co najmniej 60% punktów z testu pisemnego</p>

Egzamin teoretyczny pisemny składający się z pytań testowo-opisowych obejmujących całość materiału (tematyka wykładów i ćwiczeń)

Czas trwania egzaminu: 1 godz.

Za odpowiedź prawidłową student otrzymuje 1 punkt, za błędną 0 punktów

Egzamin poprawkowy ma formę ustną.

Student losuje 3 pytania, a za każde pytanie maksymalnie może uzyskać 5 punktów.

Student otrzymuje pozytywną ocenę z egzaminu poprawkowego, gdy uzyska minimum 60% punktów

Zakres ocen: 2,0 – 5,0

Ocena wiedzy:

5,0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 91-100%

4,5 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 81-90%

4,0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 71-80%

3,5 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 61-70%

3,0 - wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 60%

Samokształcenie (D.W54):

1. Zaliczenie na podstawie wykonania i przedstawienia prezentacji multimedialnej:

a) pozytywna ocena z realizacji wyznaczonego zadania – 60% uzyskanych punktów

b) kryteria oceny stanowią:

- ilość slajdów – 20 (+/- 5)

- zgodność przedstawionej tematyki w prezentacji z realizowanym efektem kształcenia

- zgromadzenie i przedstawienie aktualnego piśmiennictwa w oparciu o najnowszą wiedzę w zakresie w/w tematu

- wiedza odtwórcza studenta w zakresie prezentowanej tematyki oraz uzasadnienie wypowiedzi zgodnie z

medycyną opartą na dowodach naukowych

- podstawowe zasady tworzenia prezentacji multimedialnych

- przedstawienie tytułu, celu, istoty prezentacji, dostosowanie prezentacji do odbiorców, rozkład procentowy ilości

tekstu zawartego w slajdzie, odpowiednia czcionka, czytelność elementów graficznych, kolorystyka, celowość

zastosowanych animacji, autorstwo prezentacji

c) Ocena samokształcenia:

zakres ocen 2.0 – 5.0

poniżej 60% (2.0) – realizacja zleconego zadania nie uwzględnia poprawności żadnego z w/w przyjętych kryteriów oceniania

60% (3.0) – realizacja zleconego zadania uwzględnia jedynie zgodność przygotowanej i przedstawionej treści w prezentacji z realizowanymi efektami kształcenia, ilość literatury 5

61-70% (3.5) – realizacja zleconego zadania uwzględnia zgodność przygotowanej i przedstawionej treści w

prezentacji z realizowanymi efektami kształcenia, student potrafi odpowiedzieć na zadawane pytania po

ukierunkowaniu przez prowadzącego w zakresie tematyki zgodnie z przedstawianą prezentacją

71-80% (4.0) – realizacja zleconego zadania uwzględnia zgodność przygotowanej i przedstawionej treści w

prezentacji z realizowanymi efektami kształcenia, student potrafi odpowiedzieć na zadawane pytania zgodnie z tematyką prezentacji

81 - 90% (4.5) - realizacja zleconego zadania uwzględnia prawidłową liczbę slajdów, zgodność przygotowanej i

przedstawionej treści w prezentacji z realizowanymi efektami kształcenia, student potrafi odpowiedzieć na

zadawane pytania zgodnie z tematyką prezentacji, jego wiedza wykracza poza materiał przygotowany w

prezentacji

91-100% (5.0) – realizacja zleconego zadania uwzględnia prawidłowość wszystkich w/w kryteriów oceniania,

student potrafi odpowiedzieć na zadawane pytania zgodnie z tematyką prezentacji oraz uzasadnia swoją

wypowiedź zgodnie z wykorzystaną literaturą

Zajęcia praktyczne

Warunki zaliczenia zajęć praktycznych - obecność na zajęciach wg. listy obecności, uzyskanie pozytywnej oceny z wiedzy, umiejętności i postawy:

1. Ocena pełnego uczestnictwa i aktywności studenta na zajęciach praktycznych

2. Obserwacja pracy studenta

3. Bieżąca informacja zwrotna

4. Obserwacja pracy na zajęciach praktycznych

5. Ocena przygotowania do zajęć

6. Sprawdzanie wiedzy w trakcie zajęć praktycznych - bieżący opis przypadków klinicznych

7. Ocena realizacji opieki nad pacjentem

8. Współpraca z zespołem terapeutycznym oddziału

9. Ocena terminowości wykonywania zadań oraz dostosowania się do wymagań (procedur) dotyczących sposobu ich wykonania

10. Prowadzenie indywidualnej dokumentacji – proces pielęgnowania pacjenta
11. Zaliczenie umiejętności wg Dzienniczka Kształcenia Praktycznego obowiązującego na Kierunku Położnictwo
12. Przestrzeganie regulaminu praktyki zawodowej.

Metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:

1. obserwacja przez opiekuna/nauczyciela prowadzącego, personel oddziału pracy studenta na zajęciach praktycznych
2. ocena aktywności studenta w czasie zajęć
3. ocena innych studentów z grupy
4. samoocena.

Kryteria powyższe stanowią punkt odniesienia, względem których opracowywane są normy opanowania czynności: organizacja pracy, jakość wykonywanych zabiegów, profesjonalna/etyczna praktyka, estetyka, komunikowanie, rozwój osobowy.

Praktyki zawodowe

Warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

obowiązkowa obecność na wszystkich zajęciach (dopuszczalna 1 nieobecność z następujących powodów: zawarcie związku małżeńskiego, pogrzeb w najbliższej rodzinie, honorowe krwiodawstwo)

kultura osobista,

staranne umundurowanie

punktualność

zaliczenie umiejętności wg Dzienniczka Kształcenia Praktycznego obowiązującego na Kierunku Położnictwo

prowadzenie indywidualnej dokumentacji

proces pielęgnowania pacjenta, zaliczenie realizowanych tematów, przestrzeganie regulaminu praktyki

zawodowej.

W przypadku nieobecności usprawiedliwionej praktyka zawodowa musi być zrealizowana w innym terminie

ustalonym z koordynatorem przedmiotu lub zajęć praktycznych/praktyk zawodowych.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	110 godz.
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2 godz.
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	38 godz.
SUMA GODZIN	150 godz.
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	5 ECTS

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	40 godz.
zasady i formy odbywania praktyk	j.w.

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Głuszek S. (red.): Chirurgia : podstawy; Wyd. 2 uaktual. i rozszerz. - Warszawa : PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2019 / dostęp poprzez ibuk/
2. Sieroń D. Opiłka M. N.: Chirurgia, Wyd. 2. - Wrocław : Edra Urban & Partner, cop. 2016 / dostęp poprzez ibuk/
3. Noszczyk W. Chirurgia: repetytorium. - Wyd. 2, Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, cop. 2019 / dostęp poprzez ibuk/
4. Kompendium chirurgii laparoskopowej / pod red. Wiesława Tarnowskiego ; [zesp. aut. Roman Budziński et al.]. - Warszawa : Oficyna Wydawnicza Medical Education, 2014.

Literatura uzupełniająca:

1. Wybrane zagadnienia pielęgniarstwa chirurgicznego i operacyjnego : [praca zbiorowa / pod red. Zbysława Wojciecha Grajka]. - Suwałki : Wydawnictwo Uczelniane Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika, cop. 2010.
2. Biesiada Z. (red.): Chirurgia endoskopowa w diagnostyce i leczeniu schorzeń przewodu pokarmowego Wyd. 2, Wyd. 10 Medyczne, Kraków 2007.
3. Instrumentarium i podstawowe zabiegi w chirurgii klatki piersiowej / Piotr Błasiak, Hanna Lisowska, Grażyna Tomczyk ; red. nauk. Jerzy Kołodziej. - Lublin : Wydawnictwo Makmed, 2015.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej